

Monsteren kunt u zelf!

Natuurlijk weten heel veel mensen te vertellen dat het zinloos is om als eigenaar je paard zelf op de keuring voor te brengen. Het tegendeel is inmiddels bewezen. Wie voldoende uithoudingsvermogen, een oplettende blik langs de keuringsbaan, lef en een betrouwbaar paard heeft, komt een heel eind.

Tekst en foto's: Bart van der Hoek

Onlangs is het voorbrengersarsenaal door het stamboek bijeengeroepen voor een overleg met juryleden en stamboekdirectie. Belangrijke punten

tijdens dat overleg: het tempo van aanvoer en het tempo van voorbrengen. Over het tweede het volgende: van paarden wordt aller-

minst verwacht dat ze met de staart op de rug door de baan gaan. Integendeel! Gewenst is beweging vanuit de rust aan een lang lijntje, zodat paarden op eigen benen lopen, en met zo weinig mogelijk 'extern' spektakel. Het tempo van aanvoer is een kwestie die fokverenigingen, stamboek en juryleden al heel lang heel dwars zit! Op fokdagen stagneert het programma voornamelijk in de veulenringen. Eigenlijk hebben trainingstallen en hengstenhouders onvoldoende mensen om alle eigenaren van dienst te kunnen zijn. Het gevolg is dat voorbrengers van hot naar her rennen maar daarbij de ringen van de voor het sterpredikaat opkomende driejarige en oudere merries voorrang geven. Begrijpelijk, maar mateloos irritant. Om het probleem op te lossen, is een systeem bedacht waarbij fokverenigingen een groep (nieuwe), ingewerkte voorbrengers op kunnen roepen om voornamelijk in de veulenringen te assisteren. Het lijkt een goede oplossing waarvoor It Fryske Hynder, in de volksmond 'Blauwhuis', een tweedaagse clinic organiseerde. Belangstellenden konden zich op 16 mei 2009 melden in de nieuwe accommodatie van Jelmer Chardon in Jorwert en twee weken later voor het vervolg op de vertrouwde locatie van Piet Sibma in Rottum. Beide heren hebben, dankzij veel ronden op de keuringsvelden, meer dan een grote hoeveelheid ervaring. Van wellicht grotere importantie is de ervaring van de aanjagers die Chardon en Sibma assisteren, want een goede aanjager is minstens zo belangrijk als een goede voorbrenger.

Doen!

Voorbrengen en aanjagen is een kwestie van doen. Van ervaring opbouwen door te lopen. Daarvoor kregen de cursisten zowel in Jorwert als in Rottum uitgebreid de kans. Grootste punt van aandacht waren de merries met veulens en van die groep geven we dan ook het meest uitgebreid de in het oog springende aandachtspunten. Een paar belangrijke zaken voorafgaand aan de 'tips&tricks' die Chardon en Sibma de cursisten voor de voeten wierpen, betreffen de broodnodige communicatie tussen aanjager en loper en het gebruik van rammelbakje of zweep. Voor de aanjager is het van belang dat hij of zij de monsternecht duidelijke signalen geeft, zoals bijvoorbeeld de overgang van stap naar draf. Op die manier kan de monsternecht zich volledig concentreren op de merrie en eventueel het veulen. Bij het aanjagen kan een zweep handig zijn om even wat extra drijfkracht in te schakelen, maar over het algemeen kan met een rammeldoosje de hoeveelheid decibellen beter worden gedoseerd en kan er een ritme worden aangegeven.

Conditie

Eén of twee rondjes lopen vergt het een en ander van het menselijk lichaam. Wie na een half rondje al buiten adem op het paard steunt, belemmert het dier in zijn beweging. Ook de aanjager moet alert mee kunnen komen. Wees er dus van overtuigd dat u het minimaal twee ronden vol kunt volhouden.

Veulen aan de juiste kant

Bij het wegstappen moet het veulen naar de andere zijde van de merrie worden gedirigeerd. Tijdens de rondgang moet het diertje aan de binnenzijde (rechts) van de moeder lopen terwijl het bij de beoordeling in stand veelal aan de buitenzijde (links) staat. Wanneer de voorbrenger alvast met de merrie enkele passen naar voren doet, houdt de aanjager het veulen even vast of tegen zodat de tel vanuit stand achter de merrie langs naar de juiste kant kan worden 'gedrukt'.

Opstellen

Houd bij het opstellen voldoende ruimte tussen merrie en veulen zodat de keurmeesters beide dieren goed rondom kunnen beoordelen. Begin niet teveel te trekken en te rommelen aan veulens. Juist als u dat doet, komen ze in opstand en hebben veulens de neiging om te gaan hangen of steigeren. De mooiste opstelling van het veulen is die waarbij het achterbeen aan de merriezijde wat naar voren staat en de voorbenen recht onder de borst of het voorbeentje aan de merriezijde wat naar achteren. Maar zeker bij drukke of minder opgevoede veulens geldt: Staan is staan want ook in de ring moet het tempo erin blijven. Als aanjager houdt u het veulen met bijvoorbeeld het rammeldoosje op een rustige manier attent (foto).

Driehoekje stappen

De jury wil eerst een in stap afgelegde driehoek zien waarbij de paarden van de jury af lopen zodat de gangen van achteren goed kunnen worden bekeken kunnen worden. Daarna wordt het zij-aanzicht beoordeeld. Het 'driehoekje stappen' sluit door de paarden naar de jury toe te laten stappen, voor de beoordeling van het vooraanzicht.

Halster

Of u in stap en draf het halster afdoet, hangt van uzelf af. Bij een makkelijk te pakken veulen met een mooi hoofd kan gerust het halster af. Oefen het pakken van het veulen en het omdoen van het halster thuis. Het kan een hoop 'gedoe' schelen in de ring.

Draf

Na de stap volgt onherroepelijk de draf. Bij een beginnende draf doet de aanjager er verstandig aan merrie en veulen schuin van achteren te benaderen. Het ene veulen heeft een meer fanatieke benadering nodig dan het andere: een kwestie van gevoel en goed opletten. Het is de kunst om het veulen in een mooie cadans strak naast de merrie te houden. Blijf als aanjager in het spoor meelopen want wanneer u blijft staan, komt u het veulen op de andere zijde tegen waardoor het veulen naar achteren wordt gedreven. Negen van de tien keer schiet het diertje juist dan achter de merrie langs buitenkant. De verkeerde zijde dus. De monsterknecht dient het tempo niet te hoog op te voeren en mag ook niet voor de merrie uitlopen. De aanjager is daarbij de bron van informatie die aangeeft of het te rustig dan wel te hard gaat. Tegelijkertijd moet de voorbrenger ook zelf in de gaten houden dat het veulen niet aan de verkeerde zijde komt te lopen. Mocht dit toch het geval zijn: even een beetje inhouden, resoluut terugduwen en direct weer goed voorwaarts. Natuurlijk moet een aanjager dan voldoende afstand nemen om de teruggang van het veulen niet te blokkeren.

Zweepje

Het zweepje is in deze context geen slagmiddel maar een verlengstuk van uzelf. Ideaal om bijvoorbeeld tijdens het voorbrengen, bij de in- en uitgang van de ring (vaak in de hoek op de korte zijde) voor het hoofd van de merrie de richting mee aan te geven. Het voorkomt dat u door de merrie de omheining in wordt gedrukt.

Improvisatie

Er kunnen zich omstandigheden voordoen waarin lastige situaties voorkomen. Het vergt goed samenspel tussen aanjager en voorbrenger en logisch denkwerk om een veulen, dat de neiging heeft in de bochten achter de merrie te duiken of op de belendende ring aantrekt, te slim af te zijn. De korte zijde (een beetje) afsnijden kan een middel zijn om het veulen op te vangen en naast de merrie te houden.

Veulen pakken

Doe nooit een poging een veulen te pakken als u niet zeker bent van uw zaak. Uiteindelijk jaagt u met drie keer misgrijpen het dier alleen maar op.

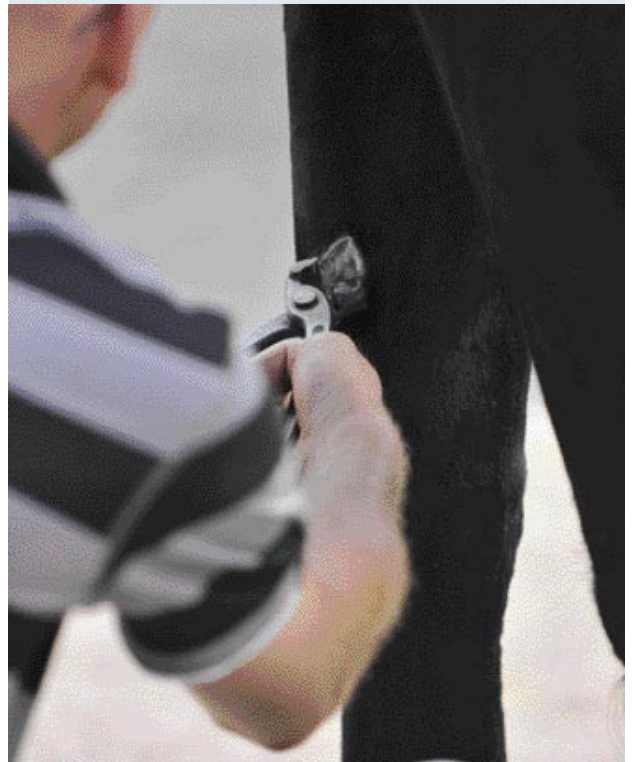
Oudere paarden ter keuring

Oudere paarden voorbrengen vraagt meer conditie en daarnaast veel feeling van voorbrenger en aanjager.

Deze 'tips&tricks' zijn de 'highlights' van een heleboel punten die aspirant voorbrengers en aanjagers voornamelijk in de praktijk moeten ontdekken. Een goede voorbereiding, waarbij niets aan het toeval wordt overgelaten, biedt niet alleen de mensen die de paarden moeten voorbrengen maar ook alle helpende handen en paarden meer zekerheid.

Zwilwratten

Denk bij het toiletteren om de zwilwratten. Met een scherpe knijptang zijn die eenvoudig en pijnloos te verwijderen. Eventueel kunt u de hoefsmid vragen om zwilwratten te verwijderen.

Scheren

Veel eigenaren scheren hun paarden daags voor de keuring. Scheer, om een vale kleur van het haar-kleed te voorkomen, uiterlijk vijf dagen voor de grote dag. Scheer dan niet tot op de huid maar laat een kleine centimeter haar staan.

Hoefijzers

Voorzie hoefijzers altijd van kalkoenen, stoten, schroeven of stiften, ook al zijn weersomstandigheden en bodem perfect. Let er ook op dat de hoefsmid de paarden met hoefijzers beslaat waarin schroefgaten zijn aangebracht. Een slippertje op het keuringsterrein kan het vertrouwen van het paard dusdanig schaden dat het zich niet meer goed toont.

Windrichting

Stel het paard richting jury op met de zijde waarop de manen niet langs de hals vallen. Houd rekening met de hoek waaruit de wind waait want staart en manen kunnen zich daardoor respectievelijk tussen benen en langs het hoofd draperen.

Rust tijdens voorberengen

Bij het voorberengen is wederom rust geboden. Hanteer een lange lijn en de zweep alleen om het paard wat meer wakker te schudden. Wanneer de voorberenger het paard van voren even tegenhoudt, zal het dier over het algemeen een mooiere houding en beter achterbeengebruik laten zien.

Overnemen

Vorbrenners, dienen paarden in de loop van elkaar over te nemen. Op die manier hoeft het dier niet weer opnieuw te worden aangedreven, blijft het beter voorwaarts en makkelijker in zijn ritme. Bespreek samen met de aanjager van te voren af hoe u dit doet.

